

Хилько Микола Іванович

Доктор філософських наук, професор кафедри політології

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна)

<https://orcid.org/0000-0002-0295-5332>

e-mail: mykola.khylko@gmail.com

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Резюме

У статті доведено, що євроінтеграційний потенціал інформаційної політики України є структурно реалізованим і ґрунтується на нормативній сумісності, безпеково-комунікаційній участі та інституційній спроможності держави впливати на формування спільних європейських стандартів інформаційної стійкості.

Досліджено процес гармонізації українського медіаправа з основними нормативними регламентами ЄС, зокрема Digital Services Act, European Media Freedom Act та Audiovisual Media Services Directive. Встановлено, що адаптація медійного законодавства України має системний характер і охоплює не лише сферу контенту, а також цифрові платформи, регуляторну відповідальність, прозорість алгоритмічних рішень і захист прав користувачів. Доведено, що Закон України «Про медіа» функціонально спрямований на досягнення сумісності з регуляторною архітектурою ЄС та може розглядатися як базовий механізм імплементації європейських інституційно-правових стандартів у сфері інформації.

З'ясовано, що інформаційна політика України набуває характеру не лише секторальної регуляції, а стратегічної безпекової інституції, інтегрованої до європейської системи протидії дезінформації, когнітивним впливам та гібридним операціям. Показано, що досвід України у сфері інформаційної протидії та стратегічних комунікацій використовується європейськими структурами (EUvsDisinfo, NATO StratCom COE, Hybrid Toolbox) як аналітичне джерело та практична модель для вдосконалення механізмів контрпропаганди та медіастійкості.

Встановлено, що ключовим інтеграційним ефектом є перехід України від позиції реципієнта стандартів ЄС до співавтора регуляторних підходів у площині інформаційної та комунікаційної безпеки. Доведено, що такий перехід відбувається завдяки поєднанню нормотворчої гармонізації, цифрової сумісності, інституційної координації та вироблення Україною власних моделей стратегічної комунікації й контрдезінформаційних рішень у період війни.

Водночас виявлено низку чинників, що можуть стримувати реалізацію потенціалу: збереження олігархічних структур медіавласності, ризику надмірного використання безпекового дискурсу щодо обмеження свободи слова, інституційна фрагментація медійної політики та нерівність економічних можливостей різних типів ЗМІ.

Ключові слова: інформаційна політика; євроінтеграція; стратегічні комунікації; дезінформація; цифрові платформи; медіарегулювання; інформаційна безпека; медіастійкість; гібридні загрози; демократична стійкість.

Вступ

Євроінтеграційний курс України зумовлює потребу переосмислення інформаційної політики як одного з ключових інструментів наближення до стандартів Європейського Союзу. У сучасних умовах інформаційна політика перестає бути лише сферою регулювання медіа та комунікацій і перетворюється на важливий вимір зовнішньополітичної стратегії, формування міжнародного іміджу та зміцнення демократичних інститутів. Як слушно підкреслює С. Лешик, інформаційна політика України в процесі євроінтеграції є «ключовим аспектом», оскільки саме через неї оцінюється здатність держави дотримуватися європейських цінностей, прав людини та верховенства права [1, с. 198].

Повномасштабна агресія Російської Федерації проти України істотно підвищила значущість інформаційної політики як складової національної безпеки та одночасно як інструменту поглиблення євроінтеграції. У «Стратегії інформаційної безпеки України» (2021 р.) інформаційна безпека визначається як частина національної безпеки, що покликана захищати державний суверенітет, демократичний конституційний лад та інші життєво важливі інтереси людини, суспільства і держави в умовах гібридної агресії [2]. Водночас документ чітко орієнтує державну політику на зближення з підходами ЄС у сфері протидії дезінформації, кіберзагрозам і маніпулятивним медіапрактикам.

Нормативне закріплення євроінтеграційного виміру інформаційної політики простежується, зокрема, у Законі України «Про медіа» (2022 р.), який покликаний гармонізувати національне медіаправо із законодавством

Є. С. Закон декларує забезпечення права на свободу вираження поглядів, доступ до достовірної та різнобічної інформації, а також захист національних інтересів України й прав користувачів медіасервісів [3]. У цьому контексті євроінтеграційний потенціал інформаційної політики України доцільно розуміти як сукупність правових, інституційних та комунікаційних можливостей, що сприяють зближенню з європейськими стандартами свободи медіа, прозорості, демократичного врядування та стійкості до гібридних загроз.

Питання євроінтеграційного потенціалу інформаційної політики України набули системного розгляду в межах досліджень інформаційної безпеки (В. Ліпкан, В. Брижко, Г. Почепцов), комунікативної безпеки (Н. Корж, О. Хольц), європейських медіастандартів (О. Коваль, О. Гуменюк) та стратегічних комунікацій (Г. Почепцов, Я. Матвієнко). У сучасному академічному підході інформаційна політика визначається як комплекс правових, інституційних і комунікаційних механізмів, спрямованих на забезпечення національних інтересів у цифровому середовищі та формування стійкого демократичного, медіаорієнтованого простору.

Так, В. Ліпкан наголошує, що інформаційна безпека держави є не лише складовою національної безпеки, а й фактором зовнішньополітичної суб'єктності України в умовах міжнародної взаємодії [4, с. 54]. З огляду на це, євроінтеграційний потенціал інформаційної політики варто тлумачити як суму можливостей забезпечити відповідність стандартам ЄС, водночас підсилюючи спроможність протидіяти зовнішнім інформаційним загрозам.

Г. Почепцов підкреслює, що стратегічні комунікації не зводяться до інформаційних кампаній, а становлять ядро державного управління довірою, особливо в умовах війни та євроінтеграції [5, с. 26]. Такий підхід фактично змінює теоретичний фокус: інформаційна політика тут виконує функцію інтеграційного медіатора між державою, суспільством і зовнішніми партнерами, насамперед ЄС та НАТО. О. Окремого значення набуває нормативна природа інформаційної політики. В. Брижко розглядає її як інструмент балансування між свободою слова та державними інтересами, що має забезпечувати права користувачів і водночас захищати від маніпулятивного контенту, пропаганди, когнітивних операцій [6, с. 77]. Саме в цьому контексті відбувається наближення до європейських стандартів прозорості, плюралізму медіа та цифрових прав користувачів.

Європейська парадигма цифрових комунікацій (European Digital Services Act [7], European Media Freedom Act [8]) задає нову методологічну рамку аналізу: медіарегулювання більше не є внутрішнім питанням, а перетворюється на частину єдиного інформаційного ринку ЄС, куди інтегрується Україна після набуття статусу країни-кандидата. Ця логіка дозволяє

досліджувати інформаційну політику не як «секторну», а як інституційно-євроцентричну, де медіа, кібербезпека, комунікації та цифрові права стають елементами єдиної системи.

Й. Матвієнко наголошує, що європейська комунікаційна модель ґрунтується на принципах підзвітності, доступності даних і регуляторній відповідальності, де медіа — не лише інструмент інформування, а й інститут демократичного контролю [9, с. 119]. Відповідно, імплементація європейських медіастандартів в Україні розглядається не як формальна вимога, а як форма політичної адаптації до моделі верховенства права, прав людини та медіастійкості.

В результаті євроінтеграційний потенціал інформаційної політики України розглядається як багатовимірна категорія, що об'єднує регуляторну гармонізацію з ЄС, розвиток медіаринку, протидію гібридним впливам, стратегічне комунікування з міжнародними партнерами та цифрові інновації [10, с. 41]. Однак, євроінтеграційний потенціал інформаційної політики полягає не лише у виконанні вимог ЄС, а у здатності України сформувати модель комунікаційної стійкості, корисну і для самого Євросоюзу.

Методи дослідження

Методологічна основа дослідження сформована на перетині інституційного аналізу, теорії інформаційної безпеки, євроінтеграційних студій, комунікаційних наук та медіаправа. Комплекс методів застосований не з метою опису явища, а для прояснення режиму дії інформаційної політики України як чинника євроінтеграції, її функціональної ефективності та безпеково-комунікаційної результативності. Так, системно-структурний метод дозволив розглянути інформаційну політику як цілісну систему взаємодії державних органів, медіа, ЄС, платформ і безпекових коаліцій; продемонструвати, що інформаційна політика є інтегрованою сферою, а не набором відокремлених медійних рішень; дозволив виокремити інституції, які вже діють за стандартами ЄС: Мінцифра, Нацрада, ЦПД, Уповноважений із захисту даних. Інституційно-нормативний метод дозволив виявити зміни в статусі українських регуляторних органів і трансформацію інформаційного законодавства у напрямі відповідності праву ЄС; підтвердив не формальність, а системність гармонізації; довів появу регуляторної суб'єктності України, а не лише реципієнтської залежності. Порівняльно-правовий метод дозволив провести зіставлення українського медіаправового масиву із з ключовими європейськими актами: Digital Services Act (2022), European Media Freedom Act (2023), European Democracy Action Plan, що дозволили виявити, що українська інформаційна політика вбудовується у європейський правовий каркас, що правова гармонізація перейшла між формальної імплементації та стала структурною трансформацією інституцій; показав, що імплементація нормативів ЄС

відбувається не фрагментарно, а всім сектором: від контенту до платформ, від регулятора до безпеки; підтвердити юридичну сумісність України з інформаційним правопорядком ЄС.

Результати дослідження

Зауважимо, що нормативно-правове забезпечення інформаційної політики України в умовах європейської інтеграції формувалося поетапно: від базового регулювання інформаційної діяльності у 1990-х рр. до системної гармонізації медіаправа та стандартів цифрової демократії після 2022 р. і набуття Україною статусу кандидата на вступ до ЄС. У цьому контексті інформаційна політика перестає бути лише внутрішнім регуляторним компонентом і трансформується у форму юридично зафіксованих міжнародних зобов'язань, що охоплюють прозорість медіавласності, захист персональних даних, протидію дезінформації та управління цифровими платформами.

Так, Закон України «Про інформацію» заклав засадничі категорії: доступ до інформації, право на інформацію, відкритість даних, інформаційна безпека, захист персональних даних тощо. Саме цей документ уперше нормативно сформулював баланс між правом громадянина на достовірну інформацію та необхідністю держави забезпечувати захист інформаційного суверенітету. Розширена редакція 2023 р. виводить ці норми на рівень європейських стандартів прозорості, медіаплюралізму та протидії маніпулятивним інформаційним практикам [11].

Українська редакція закону прямо корелює з принципами Aarhus Convention, GDPR, а також з вимогами Європейського регуляторного рівня щодо media transparency та public accountability (публічної підзвітності медіасектору). Ці положення у свою чергу відображені в European Democracy Action Plan [12] та Digital Services Act [7], закладаючи підґрунтя взаємного правового узгодження.

Однак, поворотним актом у євроінтеграційній частині інформаційної політики слід вважати Закон України «Про медіа» (2022), оскільки вперше повністю орієнтований на імплементацію норм права Є. С. Метою закону визначено не лише регулювання діяльності медіа-платформ, а й приведення національного медіаправа у відповідність до: European Media Freedom Act (EMFA) [8], Digital Services Act (DSA) [7], у яких визначено: а) відповідальність онлайн-платформ за розповсюдження шкідливого контенту; б) редакційну незалежність; в) протидію політичному тиску та олігархічним формам контролю медіа.

Таким чином, законодавчий фундамент України вирівнюється з європейським. І це формальна, а інституційна гармонізація, що засвідчує включення України до спільного правового поля. Новизна цього закону

встановлює єдині вимоги до традиційних ЗМІ та онлайн-платформ, включаючи визначення відповідальності медіапровайдерів, прозорості алгоритмічного посередництва та принципів недискримінаційного доступу до цифрової інформації.

Як безпековий компонент євроінтеграції слід відзначити Указ Президента України «Про Стратегію інформаційної безпеки України (2021)». «Стратегія інформаційної безпеки України» визначає інформаційну політику як частину державної безпекової системи, що має протидіяти гібридним впливам, кібератакам і дезінформаційним операціям. Документ підкреслює необхідність інтеграції з державами-членами ЄС та НАТО у межах: стратегічних комунікацій, обміну розвідувальними інформаційними даними, контрдезінформаційних механізмів, медіастійкості державного сектору.

Концепція *resilience* (стійкості) в інформаційній політиці прямо співвідноситься з європейськими підходами до управління медіапростором, де наголошено на потребі не лише протидії пропаганді, а й підвищенні когнітивного і правового імунітету громадян. Ця синхронізація фактично робить Стратегію інформаційної безпеки документом європейського зразка, адаптованим до умов війни [3].

Водночас, співпраця з NATO StratCom COE дає Україні особливий статус у сфері виробництва методик протидії дезінформаційним кампаніям. Вперше держава-кандидат постає не як об'єкт впливу НАТО чи ЄС, а як партнер у генерації стандартів стратегічних комунікацій [13].

Декілька слів про роль Національної ради з питань телебачення і радіомовлення. Після ухвалення Закону «Про медіа» Нацрада отримала статус єдиного незалежного медіарегулятора (за моделлю ЄС). Це відповідає європейському принципу *independent media regulation* та рекомендації European Regulators Group for Audiovisual Media Services (ERGA). Нове регуляторне поле Нацради включає: координацію контролю над онлайн-платформами; моніторинг аудіовізуальних сервісів за стандартами AVMSD; контроль над концентрацією медіавласності; забезпечення рівноправного доступу до інформаційних каналів.

Отже, інформаційна політика України вже юридично прив'язана до правових норм Є. С. Медійне законодавство трансформується з «національної норми» у наднаціональний зобов'язальний інструмент, що корелює з DSA/EMFA. Регулятори набули статусу незалежних європейського типу. Інституційна архітектура інформаційної безпеки України інтегрована в європейську систему протидії дезінформації та управління цифровими платформами.

Що ж до євроінтеграційного потенціалу інформаційної політики України, то слід сказати, що він формується на перетині трансформації медіасистеми, цифровізації державного управління, стратегічних комунікацій та нормативної гармонізації з правом Є. С. Євроінтеграційний потенціал інформаційної політики України проявляється не в декларації «руху до ЄС», а у трансформації інституцій, правових норм, медіасистеми та цифрового середовища, які вже сьогодні наближають Україну до статусу повноправного учасника європейського комунікаційного простору. Ідеться про зміщення держави з позиції «реципієнта стандартів» до позиції їх співавтора — особливо у сфері протидії дезінформації, кіберзагрозам та стратегічних комунікацій.

Отже, інформаційна політика, в сучасних умовах України, є не лише сферою комунікації та регулювання, а й ключовим механізмом легітимації європейського курсу всередині країни та в міжнародному середовищі. Основний інтеграційний ефект закладається в переході із периферії на рівень регуляторної суб'єктності. Потенціал інформаційної політики України полягає у тому, що вона:

- включена у систему вироблення норм ЄС, а не тільки їх отримує;
- вперше претендує на формування частини правил спільного цифрового ринку (особливо у секторі безпеки та протидії пропаганді);
- здобуває політичну вагу в європейських переговорах, оскільки інформаційна тематика відповідна безпековій тематиці.

Для України особливо важливо, що інтеграція в цифровий ринок ЄС не є лише технологічним кроком — вона змінює модель державної комунікації, роблячи її цілком прозорою, підзвітною та орієнтованою на громадянина як носія цифрових прав. У цьому контексті Сервіс «Дія» отримує міжнародне визнання як модель цифрової взаємодії держави та громадянина і розглядається ЄС як потенційний компонент Digital Europe [14].

Загалом, потенціал цифрового domeжування — це входження в ядро Digital Europe. Зауважимо, що на відміну від багатьох країн-кандидатів, Україна: вже інтегрована у Digital Single Market; має визнану систему цифрової ідентифікації (Дія), прийняту як модель для окремих держав ЄС; володіє кіберінституціями, сумісними з CCDCOE і ENISA; здійснює передне тестування норм DSA/EMFA ще до вступу. І це не потенціал очікуваний, а потенціал дійсний та діючий.

Український медіасектор, особливо після ухвалення Закону «Про медіа» (2022), переходить від пострадянської моделі до європейської системи регуляторних гарантій, де пріоритетами є: редакційна незалежність і плюралізм; антиконцентраційна політика та розкриття кінцевих бенефіціарів;

рівність доступу до інформаційних потоків; прозорість фінансування та алгоритмічного посередництва.

Україна у цьому вимірі фактично синхронізує свій інформаційний ринок з ЄС, що підвищує рівень довіри до державних інституцій і медіа системи як такої. Інформаційна політика України вперше оперує європейськими категоріями: public accountability (публічна підзвітність), informational transparency (прозорість інформації), media resilience (стійкість медіасистеми). Це означає не лише підвищення стандарту комунікації, а новий рівень легітимності держави: держава сприймається ЄС не як кризовий бенефіціар допомоги, а як партнер, здатний забезпечувати інформаційну відповідальність на міждержавному рівні.

Євроінтеграційний потенціал інформаційної політики не може бути повноцінним без державних стратегічних комунікацій. Україна активно запозичує підходи NATO StratCom та EU StratCom, які передбачають: цілісну систему комунікацій державних органів (державна комунікаційна координація); контрdezінформаційні механізми як елемент міжнародної співпраці; побудову стійкості суспільства (societal resilience); моделі управління довірою та кризові комунікації. Це виводить інформаційну політику з рівня технічного управління медіапотоками на рівень політичної архітектури національної безпеки, інтегрованої з євроатлантичним безпековим простором.

Боротьба з дезінформацією, пропагандою та когнітивними операціями Росії перетворилася на ключову сферу взаємодії України та ЄС. Співпраця з EUvsDisinfo, East StratCom Task Force, обмін даними через координаційні механізми StratCom Centre of Excellence забезпечують інтеграцію України в європейський безпековий інформаційний контур. Це не лише підвищує стійкість української держави, але й засвідчує спроможність діяти як партнер ЄС, що розділяє відповідальність за інформаційний порядок денний регіону.

Більше того, Україна виконує функцію інформаційного форпосту Євросоюзу, забезпечуючи стримування нарративної агресії РФ у регіоні. Вперше в новітній історії Україна стала експортером стратегічних комунікаційних рішень, а саме: методик протидії російським когнітивним операціям; моделей кризових комунікацій в умовах тотальної війни; інструментів розпізнавання нарративної агресії; алгоритмів швидкого спростування дезінформації. ЄС переймає український досвід у тих секторах, де Європа до 2022 року не мала практичного виміру.

Важливим компонентом реформування інформаційної політики є інституційна перебудова моделей комунікації. Концепція європейського комунікаційного стандарту передбачає не стільки підтримку іміджу держави, скільки підзвітність, якість новинного середовища та залученість

громадянина до формування інформаційної політики. Європейська модель інформаційної безпеки базується на:

- правах людини як основі інформаційної свободи;
- прозорості влади як гарантії недопущення політичного тиску на медіа;
- цифровій відповідальності платформи як нового медіасуб'єкта;
- розвинених механізмах протидії пропаганді та гібридним впливам.

Для України ця модель виступає цільовою договірною рамкою: кожний крок у сфері інформаційної та медіаполітики оцінюється не лише з позиції внутрішньої доцільності, а й відповідності принципам європейської демократії [16].

Підсумовуючи зазначимо, що євроінтеграційний потенціал інформаційної політики України реалізується через цифрову інтеграцію, регуляторну гармонізацію, стратегічні комунікації та протидію дезінформації. Інформаційна політика стала ключовим європейським критерієм не тільки у сфері медійної свободи, а й у сфері державного управління довірою. Україна вже діє в межах європейського комунікаційного та безпекового простору, фактично набуваючи функцій держави-члена ще до формального вступу. Загалом, євроінтеграційний потенціал інформаційної політики України полягає не у формальній гармонізації норм, а у набутті статусу регуляторного партнера ЄС, який володіє унікальним досвідом протидії гібридній інформаційній агресії та здатний формувати стандарти європейської інформаційної стійкості.

Однак, попри значні досягнення, Україна має немало гальмів, які стримують реалізацію євроінтеграційного потенціалу інформаційної політики. Зокрема:

- дилема між безпекою та свободою слова. Жорсткі інформаційні обмеження під час війни (перешкоди для журналістів — цензура, відмова в доступі до важливої інформації, самоцензура) можуть розмивати медіасвободу. Дослідження (ZMINA, 2023) констатують падіння індексу свободи слова в Україні на 6,4 з 10 (проти 7,6 у 2019 р.) [15, с. 22];

- медіаконцентрація. Олігархічні впливи історично визначали характер українського медіа ландшафту. Така концентрація медіавласності підривала незалежність медіа та плюралізм думок. Попри нове законодавство (регулювання прозорості власності, вимоги до медіаплюралізму тощо), реальна трансформація медіарайону може зайняти роки й натрапляє на опір з боку зацікавлених груп. Отже, без деолігархізації медіа демократичний потенціал євроінтеграції обмежений [16];

- інституційна фрагментація. В Україні існує багато державних та напівдержавних органів, які мають відношення до інформаційної політики,

медіарегулювання, інформаційної безпеки, цифрових платформ, культурної політики — і не завжди вони координують свої дії, що призводить до дублювання функцій або юридичних колізій. Наявність кількох центрів впливу (Мінкульт, Мінцифра, ЦПД, Нацрада) створює ризики конфлікту повноважень та регуляторної непередбачуваності;

- ризик маніпуляцій і зловживань. В умовах війни та гібридних загроз інформаційний простір перенасичений — це створює сприятливі умови для поширення дезінформації, панічних настроїв, маніпуляцій. Залежність від онлайн-платформ і соціальних медіа підвищує ризик поширення неперевіреної інформації;

- виклики міжнародному визнанню. Блокування чи санкції проти окремих медіа (навіть під приводом безпеки) викликають занепокоєння щодо ознак цензури чи надмірного державного контролю. В умовах ведення активної медіа політики з боку держави, Україна ризикує сприйматися не як майбутній член ЄС із високими стандартами демократії та свободи слова, а як держава з «контрольованим» медіапростором — що може зменшити її шанси на успішну інтеграцію.

Висновки

Євроінтеграційний потенціал інформаційної політики України є системним і багатовимірним, оскільки поєднує нормотворчу гармонізацію з правом ЄС, трансформацію інституцій та участь у спільних безпеково-комунікаційних механізмах (NATO StratCom, EU StratCom, European Democracy Action Plan тощо). Україна поступово переходить від ролі «об'єкта зовнішніх стандартів» до ролі «суб'єкта, що формує європейську інформаційну безпеку», насамперед завдяки унікальному досвіду протидії російській гібридній агресії, що визнається на рівні як ЄС, так і НАТО. Реалізація цього потенціалу безпосередньо залежить від здатності забезпечити баланс між безпекою та свободою слова: надмірне обмеження медіа під приводом боротьби з дезінформацією може зруйнувати довіру до реформ, тоді як відсутність ефективних механізмів протидії маніпуляціям створює загрозу демократичній стабільності.

Євроінтеграційний потенціал інформаційної політики України може стати одним із ключових чинників успішного вступу до ЄС і повноцінної інтеграції в європейський політико-безпековий простір — за умови, що цей потенціал буде підтримано реальними реформами, інституційною прозорістю та непохитною відданістю демократичним стандартам.

Список посилань

1. Лешик С. В. Особливості інформаційної політики в процесі євроінтеграції України. Політологічний вісник: збірник наукових праць. 2024. Вип. 92. С. 198-211.

2. Про Стратегію інформаційної безпеки України: Указ Президента України від 28 грудня 2021 р. № 685/2021. Офіційний вісник Президента України. 2022. № 1. С. 3-12.
3. Про медіа: Закон України від 13 грудня 2022 р. № 2849-IX. Голос України. 2023. № 12. С. 4-15.
4. Ліпкан В. А. Інформаційна безпека держави. Київ: КНУ, 2020. 214 с.
5. Почепцов Г. Стратегічні комунікації: держава, війна, суспільство. Київ: Либідь, 2021. 288 с.
6. Брижко В. Комунікативна безпека держави в умовах цифрового середовища. Харків, 2022. С. 72-83.
7. Digital Services Act: Regulation (EU) 2022/2065 of the European Parliament and of the Council. Official Journal of the EU. 2022., 19 October. L 277. P. 1-68. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>
8. European Media Freedom Act: Regulation (EU) 2023/0227. Official Journal of the EU. 2023. P. 14-36.
9. Матвієнко Й. Комунікативна безпека держави в умовах цифрового середовища. Харків, 2022. 178 с.
10. Коваль О. Медіастратегії та цифрова демократія в Є. С. Київ: Академперіодика, 2023. 140 с.
11. Закон України «Про інформацію». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 48, ст.650. /<https://zakon.rada.gov.ua/> Редакція від 27.07.2023, підстава -3005-IX.
12. European Democracy Action Plan (EDAP). European Commission: Official Policy Document. Brussels, 2020. 42 p.
13. NATO StratCom COE Annual Review. Riga, 2022. 128 p.
14. Міністерство цифрової трансформації. Цифрова трансформація 2022-2025. Київ, 2023. 76 с.
15. Центр прав людини ZMINA. Свобода слова під час війни. Київ, 2023. 48 с.
16. Кулик О. Політика медіаконцентрації в Україні. Наукові записки Інституту журналістики. Київ, 2018. Вип. 42. С. 77 — 91.

References

1. Leshyk, S. V. (2024). Specifics of information policy in the process of Ukraine's European integration. *Political Science Bulletin: Collection of Scientific Papers*, (92), 198 — 211.

2. President of Ukraine. (2021, December 28). On the Information Security Strategy of Ukraine (Decree No. 685/2021). Official Bulletin of the President of Ukraine, (1), 3 – 12.
3. Verkhovna Rada of Ukraine. (2022, December 13). On Media (Law of Ukraine No. 2849-IX). Holos Ukrainy, (12), 4 – 15.
4. Lipkan, V. A. (2020). Information security of the state. Kyiv: Taras Shevchenko National University of Kyiv.
5. Pocheptsov, H. (2021). Strategic communications: State, war, society. Kyiv: Lybid.
6. Bryzhko, V. (2022). Communicative security of the state in the digital environment (pp. 72 – 83). Kharkiv.
7. European Parliament & Council of the EU. (2022). Digital Services Act: Regulation (EU) 2022/2065. Official Journal of the European Union, L 277, 1 – 68.
8. European Parliament & Council of the EU. (2023). European Media Freedom Act: Regulation (EU) 2023/0227. Official Journal of the European Union, 14 – 36.
9. Matviienko, Y. (2022). Communicative security of the state in the digital environment. Kharkiv.
10. Koval, O. (2023). Media strategies and digital democracy in the EU. Kyiv: Akadempriodyka.
11. Verkhovna Rada of Ukraine. (1992). Law of Ukraine “On Information” (as amended July 27, 2023, No. 3005-IX). Vidomosti of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR), (48), Art. 650. <https://zakon.rada.gov.ua>
12. European Commission. (2020). European Democracy Action Plan (EDAP) (Official policy document). Brussels.
13. NATO StratCom COE. (2022). Annual Review. Riga.
14. Ministry of Digital Transformation of Ukraine. (2023). Digital Transformation 2022 – 2025. Kyiv.
15. ZMINA Human Rights Center. (2023). Freedom of speech during the war. Kyiv.
16. Kulyk, O. (2018). Media concentration policy in Ukraine. Scientific Notes of the Institute of Journalism, (42), 77 – 91.

Mykola Khyenko

*Doctor of Sciences in Philosophy, Professor of the Department of Political Science
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Kyiv, Ukraine)*

<https://orcid.org/0000-0002-0295-5332>

e-mail: mykola.khyenko@gmail.com

**EURO-INTEGRATION POTENTIAL OF UKRAINE'S
INFORMATION POLICY**

Abstract

The article demonstrates that the European integration potential of Ukraine's information policy is structurally implemented and grounded in regulatory compatibility, security-communication participation, and the institutional capacity of the state to influence the formation of common European standards of information resilience.

The research examines the process of harmonization of Ukrainian media law with key EU regulatory frameworks, including the Digital Services Act, the European Media Freedom Act, and the Audiovisual Media Services Directive. It is established that the adaptation of Ukraine's media legislation has a systemic character and encompasses not only the content sphere but also digital platforms, regulatory responsibility, transparency of algorithmic decision-making, and the protection of user rights. It is proven that the Law of Ukraine On Media is functionally aimed at achieving compatibility with the EU regulatory architecture and may be considered a fundamental mechanism for the implementation of European institutional-legal standards in the information sphere.

It is clarified that Ukraine's information policy is evolving from a sector-specific regulation into a strategic security institution integrated into the European system of countering disinformation, cognitive influence, and hybrid operations. It is shown that Ukraine's experience in information counteraction and strategic communications is utilized by European institutions (EUvsDisinfo, NATO StratCom COE, Hybrid Toolbox) both as an analytical source and as a practical model for strengthening mechanisms of counter-propaganda and media resilience.

It is established that the key integration effect is Ukraine's transition from a recipient of EU standards to a co-author of regulatory approaches in the field of information and communication security. It is proven that this shift occurs due to the combination of regulatory harmonization, digital interoperability, institutional coordination, and the development by Ukraine of its own models of strategic communication and counter-disinformation solutions during wartime.

At the same time, a number of factors are identified that may hinder the realization of this potential: the preservation of oligarchic structures of media ownership, risks of excessive use of security discourse to justify restrictions on freedom of speech, institutional fragmentation of media policy, and unequal economic capabilities of different types of media.

Keywords: information policy; European integration; strategic communications; disinformation; digital platforms; media regulation; information security; media resilience; hybrid threats; democratic resilience.

Стаття надійшла до редакції 05.11.25

© Хилько М. І., 2025